

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713208864
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3713208864.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobkýň 1/ T. a 2/ Z. proti žalovaným 1/ N., 2/ P., 3/ Z. 4/ B., v konaní zastúpená žalovanou 15/ B., 5/ X., 6/ F., 8/ Z., 9/ Q., 10/ A.N., 11/ Z., 12/ Z., 13/ F. 14/ P., 15/ B., 16/ P., 17/ M., 18/ G., 19/ N., 20/ U., 21/ G., v konaní zastúpenej žalovaným 20/ U., 22/ Q., 23/ A., 24/ A., žalovaní 1/,2/,10/,12/,13/,14/,15/,17/,22/,24/ zastúpení B. 25/ A. 26/ P.H., 27/ R., 28/ A., žalovaného 29/ A. a 30/ Z., žalovaní 28/, 29/ a 30/ zastúpení Z. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalobkyne 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21. augusta 2020, č.k. 4C/179/2013-381, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku II. z r u š u j e a vec v tejto časti v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 21. augusta 2020, č.k. 4C/179/2013-381 vo výroku I. konanie zastavil. Vo výroku II. rozhodol tak, že žalovaní 1/ - 30/ majú voči žalobkyni (žalobkyni 2/ Z.V.) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov konania je povinná zaplatiť žalovaným 1/ - 30/ do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 28. apríla 2020, č.k. 27Co/65/2019-341 bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým tento zamietol žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X, a bol zrušený rozsudok vo výroku, ktorým zamietol žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X a vo výroku o náhrade trov konania. Po vrátení veci vyzval žalobkyňu (2/), aby uviedla, či trvá na podanej žalobe v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele XXX/X, nakoľko z výpisu z LV č. XXXX k. ú. D. E., ako aj z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 3D/1/2015 po poručiteľke B. E., zomr. XX.XX.XXXX, vyplýva, že tak ako pôvodná žalobkyňa B. E. ani žalobkyňa B. Z. ani žiaden z dedičov po poručiteľke B. E. nie sú spoluvlastníkmi parcely KNC XXX/X, ku ktorej sa žalobkyňa domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v tomto konaní. Žalobkyňa následne vzala svoju žalobu v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele XXX/X späť. Súd prvej inštancie uzavrel, že boli splnené podmienky na zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby a konanie zastavil. Vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania dospel k záveru, že v časti konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X boli úspešní žalovaní 1/ až 30/, preto o náhrade trov konania v tejto časti by malo byť rozhodované podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Ďalej uviedol, že v časti o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou (2/ Z. Z.), pretože nebola vecne legitimovaná na podanie žaloby. Ide o jej procesné zavinenie a žalovaným 1/ až 30/ by mal byť priznaný nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 C.s.p. Čo sa týka uplatnenia § 257 C.s.p., jednotlivé strany mali možnosť vyjadriť o možnosti jeho aplikácie. Žalovaní 1/, 2/, 10/, 12/, 13/, 14/, 15/, 17/, 22/, 24/, 25/, 27/, 28/ až 30/ uviedli, že v danej veci nevidia dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania podľa

§ 257 C.s.p. Súd prvej inštancie poukázal, že žalobkyňa vyzval na pojednávaní dňa 31.01.2013 na odstránenie väd podania, resp. úpravu okruhu subjektov sporu, vyžiadal dedičské rozhodnutia, čím umožnil žalobkyni doplniť okruh subjektov sporu. Rovnako dňa 27.09.2018 vyslovil svoje predbežné právne posúdenie, v ktorom vyslovil, že žaloba sa javí ako nedôvodná. Žalobkyňa na predbežné právne posúdenie nereagovala. Z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že aplikovať § 257 CSP nie je možné. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP. Žalovaní 1/ - 30/ boli v časti konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X plne úspešní, keď bola žaloba voči nim zamietnutá. V časti konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X zase zastavenie konania procesne zavinila (svojím späťvzatím) žalobkyňa. Preto majú žalovaní 1/ až 30/ nárok na náhradu trov konania aj v tejto časti. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom. Záverom dodal, že tí žalovaní, ktorí súhlasili s rozhodnutím o náhrade trov konania podľa § 257 CSP, si môžu náhradu trov konania neuplatniť, a tak im bude priznaná náhrada trov konania vo výške 0,- eur.

2. Proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku II. o náhrade trov konania podala žalobkyňa 2/ Z.V. včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku tak, že v zmysle ustanovenia § 257 CSP žalovaným 1/ až 30/ výnimočne neprizná náhradu trov konania, resp. aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v intenciách jej námietok. Uviedla, že odôvodnenie súdu, čo sa týka priznania náhrady trov konania žalovaným, nie je pravdivé, zrozumiteľné a presvedčivé, keďže absolútne neberie do úvahy skutočnosť, že pred podaním žaloby, ako aj počas celého konania sa celý postup strán sporu uberal smerom k dohode, pričom konanie malo byť iba formálnou pomocou vzhľadom na špecifickosť subjektov F. a K.. Vytýkala, že súd akceptoval vstupy dedičov po zomretých subjektoch sporu a tak svojím postupom podporoval uzavretie dohody, čo opätovne nebolo brané do úvahy. Poukazovala na ustálenú judikatúru (napr. rozsudok NS SSR, sp. zn. 2 Cz 4/71, R31/1972), ktorá uvádza, že pokiaľ sa pred začatím konania právna predchodkyňa preukázateľne pokúsila o mimosúdne zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, je takéto jej konanie dôvodom hodným osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania.

3. Žalovaní sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov daných podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku II. o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a/ C.s.p. zrušil z nasledujúcich dôvodov :

5. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia zistil, že súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní po zrušení jeho predchádzajúceho rozsudku zo dňa 27. septembra 2018 č. k. 4C/179/2013-287 neriadil pokynmi odvolacieho súdu vyslovenými v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28. apríla 2020, č.k. 27Co/65/2019-34. Odvolací súd v citovanom rozsudku konštatoval nepreukázané odstránenie nedostatku procesnej subjektivity žalobkyne B. E., ktorá tak zostala žalobkyňou vo veci o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X k.ú. D. E..

6. Žalobkyňa 2/ Z. Z. označovaná súdom prvej inštancie ako jediná žalobkyňa v záhlaví napadnutého uznesenia (i v záhlaví zrušeného rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 27. septembra 2018, č. k. 4C/179/2013 - 287) vstúpila do konania na základe uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 30.06.2016, č.k. 4C/179/2013-189, ktorým súd prvej inštancie pripustil jej vstup do konania namiesto B. E. podľa § 92 ods. 2, 3 O.s.p. z dôvodu prevodu spoluvlastníckeho práva k parcele č. XXX/X k.ú. D. E. darovacou zmluvou, teda sa stala žalobkyňou len v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X k.ú. D. E.. Ako uviedol odvolací súd v predchádzajúcom rozsudku, v danej veci išlo o prípad singulárnej sukcesie, vstupu do konkrétneho, parciálneho práva pôvodnej žalobkyne B. E. vo vzťahu k parcele č. XXX/X k.ú. D. E..

7. Žalobkyňa 2/ Z. Z. sa však nestala, na základe citovaného uznesenia sa nemohla stať žalobkyňou, stranou sporu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X. Vo vzťahu k tejto parcele ide totiž o iný režim účasti na strane žalobcu.

8. Odvolací súd zistil a konštatoval už v predchádzajúcom rozsudku, že žalobkyňa 2/ Z. Z. na pojednávaní konanom dňa 28.06.2016 oznámila, že žalobkyňa 1/ B. E. dňa XX.XX.XXXX zomrela a že prebieha dedičské konanie s tromi dedičmi po žalobkyňi. Súd prvej inštancie jej uložil oznámiť okruh dedičov po zomrelej. Žalobkyňa reagovala podaním zo dňa 12.07.2016, v ktorom uviedla spisovú značku dedičského konania vedeného vo veci zomrelej žalobkyne.

9. Súd prvej inštancie po tomto zistení mal postupovať buď podľa už zrušeného § 107 O.s.p. (účinného v čase oznámenia smrti žalobkyne), alebo podľa § 63 ods. 1, 2, 3 C.s.p. (účinného od 01.07.2016, teda v čase oznámenia dedičského konania), podľa ktorého, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

10. Súd prvej inštancie podľa citovaného ustanovenia § 63 ods. 1, 2, 3 C.s.p. (a zrejme ani podľa § 107 O.s.p.) nepostupoval (vo veci nevydal rozhodnutie o pokračovaní v konaní s dedičmi), čo mu v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd vytkol a uložil mu po vrátení veci preukázateľne zistiť okruh dedičov po zomrelej žalobkyňi B. E. a postupovať podľa § 63 ods. 1, 2, 3 C.s.p. (ak vo veci nepostupoval podľa § 107 O.s.p.).

11. V spise sa však v čase predloženia odvolania odvolaciemu súdu nenachádzalo zistenie okruhu dedičov resp. právnych nástupcov po zomrelej žalobkyňi (s ich identifikáciou, teda uvedením ich mena, priezviska a bydliska), k spisu nebol pripojený spis vedený v dedičskej veci po zomrelej žalobkyňi. Odvolací súd si preto sám vyžiadal spis Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 3D/1/2015 a z jeho obsahu zistil, že dedičmi resp. právnymi nástupcami po zomrelej žalobkyňi B. E. sú U. E., P. B. K., N. S. a Z. Z..

12. S uvedenými osobami/subjektmi súd prvej inštancie mal v konaní pokračovať, no nepokračoval (nevydal rozhodnutie o pokračovaní v konaní s dedičmi zomrelej žalobkyne, ako mu ukladá § 63 C.s.p.). V konaní pokračoval fakticky (nie právne, vzhľadom na neexistenciu rozhodnutia podľa § 63 C.s.p.) len s Z. Z., ktorá však nie je jedinou dedičkou a ani na ňu podľa výsledku dedičského konania neprešlo právo, o ktoré v konaní ide, teda právo spoluvlastníka parcely č. XXX/X. V tejto časti sporu je tak právne stále žalobkyňou B. E. (neexistuje iné rozhodnutie), ktorá však v priebehu konania stratila v dôsledku smrti procesnú subjektivitu.

13. Z ustanovenia § 161 ods. 1 C.s.p. vyplýva pre súd povinnosť prihliadať kedykoľvek počas konania na to, či sú procesné podmienky splnené. Rovnaká povinnosť je uložená aj odvolaciemu súdu, a to aj vtedy, ak nedostatok procesných podmienok nebol výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Ide zároveň o jediný prípad, keď nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2).

14. Žalobkyňa 2/ Z. Z. nemohla vziať späť žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X, pretože nie je v tomto konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X právne žalobkyňou. Riadnym procesne spôsobilým žalobcom (stranou sporu) v tomto konaní vzhľadom na smrť žalobkyne B. E. môžu byť len právni nástupcovia / dedičia zomrelej B. E. pojatí do konania zákonným postupom podľa § 63 C.s.p. Takéto rozhodnutie súd prvej inštancie nevydal.

15. Potom rozhodnutie, ktorým súd prvej inštancie celkom konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k parcele č. XXX/X z dôvodu späťvzatia žaloby Z. Z., teda osobou, ktorá nie je v danej veci doposiaľ riadnou žalobkyňou, zastavil, je neúčinné (paakt).

16. Vzhľadom na neúčinnosť (a tým nesprávnosť) rozhodnutia o zastavení konania (ktoré však nebolo odvolaním napadnuté, preto ho odvolací súd nemohol zrušiť), nie je možné rozhodovať o predmete odvolania a teda preskúmať vecnú správnosť výroku o náhrade trov konania, ktorý je závislým výrokom od rozhodnutia o zastavení konania (paaktu).

17. Z dôvodu nenapravenia pochybenia a neodstránenia nedostatku procesnej podmienky (nedostatku procesnej subjektivity žalobkyne 1/B. E.) a tým neúčinnosti späťvzatia i rozhodnutia o zastavení konania odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. a/ C.s.p. zrušil odvolaním napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania a spor vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie postupovať v spore podľa § 63 C.s.p. teda rozhodnúť o pokračovaní v konaní s dedičmi po zomrelej žalobkyni B. E., oznámiť dedičom stav konania a vyzvať ich na vyjadrenie svojho postoja k žalobe, najmä či na podanej žalobe trvajú. V konaní ďalej postupovať v závislosti od podaného vyjadrenia dedičov a o veci vrátane náhrady trov konania v súlade s návrhmi strán sporu znova rozhodnúť.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).